

Kontakty z Mediami
i Informacja

Trybunał Sprawiedliwości Unii Europejskiej
KOMUNIKAT PRASOWY nr 124/13
Luksemburg, 3 października 2013 r.

Wyrok w sprawie C-32/12
Soledad Duarte Hueros / Autociba SA, Automóviles Citroën España SA

Hiszpańskie przepisy proceduralne nie zapewniają skuteczności dyrektywy w sprawie sprzedaży towarów konsumpcyjnych i związanych z tym gwarancji

Do hiszpańskich sądów należy uczynienie wszystkiego co leży w ich kompetencjach, aby zapewnić konsumentom wysoki poziom ochrony, jaki ma na celu dyrektywa

Dyrektywa w sprawie sprzedaży towarów konsumpcyjnych i związanych z tym gwarancji¹ stanowi, że sprzedawca odpowiada przed konsumentem za każdy brak zgodności, który istnieje w chwili dostawy towarów. W pierwszej kolejności konsument ma prawo żądać doprowadzenia towaru do stanu zgodnego z umową. W razie niemożności doprowadzenia do tego stanu, może on w dalszej kolejności żądać obniżenia ceny lub unieważnienia umowy. Niemniej jednak konsument nie ma prawa do unieważnienia umowy, jeżeli brak zgodności ma nikłe znaczenie i może on w takim przypadku domagać się jedynie stosownej obniżki ceny sprzedaży danego towaru.

W lipcu 2004 r. S. Duarte Hueros zakupiła od przedsiębiorstwa Autociba za kwotę 14 320 EUR pojazd wyposażony w przesuwany dach. Zorientowawszy się, że gdy padał deszcz do pojazdu przeciekała przez dach woda, odprowadziła ona pojazd do Autociba. Jako że liczne próby naprawienia pojazdu nie zakończyły się powodzeniem, S. Duarte Hueros zażądała jego wymiany. W następstwie odmowy dokonania wymiany przez Autociba, S. Duarte Hueros wystąpiła do Juzgado de Primera Instancia n° 2 de Badajoz (sądu pierwszej instancji nr 2 w Badajoz) o unieważnienie umowy sprzedaży oraz zasądzenie zwrotu ceny kupna pojazdu solidarnie przez Autociba i będącą jego producentem Citroën España SA.

Wspomniany hiszpański sąd stwierdził, że z uwagi na nikłe znaczenie braku zgodności pojazdu, umowa nie może zostać unieważniona. Mimo że S. Duarte Hueros przysługiwało prawo do obniżki ceny sprzedaży, takie rozstrzygnięcie nie jest dopuszczalne ze względu na krajowe przepisy proceduralne, ponieważ nie wysunęła ona w swym pozwie żądania w tym celu. Sąd nie może bowiem orzekać z urzędu o żądaniach, które nie zostały przed nim wysunięte („zasada zgodności” pomiędzy żądaniem stron i wyrokiem). Ponadto żaden pozew w tym zakresie nie będzie dopuszczalny w późniejszym sporze ze względu na to, iż w prawie hiszpańskim zasada powagi rzeczy osądzonej rozciąga się na wszystkie roszczenia, które mogły zostać zgłoszone już we wcześniejszym postępowaniu.

W tych okolicznościach hiszpański sąd, który zwrócił się do Trybunału Sprawiedliwości, zmierza do ustalenia czy wspomniane hiszpańskie przepisy proceduralne są zgodne z dyrektywą w sprawie sprzedaży towarów konsumpcyjnych i związanych z tym gwarancji.

W wydanym dzisiaj wyroku Trybunał przypomniał na wstępie, że celem dyrektywy jest zapewnienie wysokiego poziomu ochrony konsumentów. Dyrektywa wymaga jedynie od państw członkowskich przyjęcia środków koniecznych dla umożliwienia konsumentowi skutecznego wykonywania jego praw, nie zawiera jednak żadnych wskazówek co do, należących do wewnętrznych porządków prawnych państw, mechanizmów umożliwiających dochodzenie tych praw przed sądami. Niemniej jednak procedury te w szczególności nie mogą być ukształtowane w sposób czyniący

¹ Dyrektywa Parlamentu Europejskiego i Rady z dnia 25 maja 1999 r. w sprawie niektórych aspektów sprzedaży towarów konsumpcyjnych i związanych z tym gwarancji (Dz.U. L 171, s. 12).

wykonywanie uprawnień przyznanych przez prawo Unii praktycznie niemożliwym lub nadmiernie utrudnionym („zasada skuteczności”).

W tym względzie Trybunał stwierdził, że w hiszpańskim systemie proceduralnym konsument dochodzący przed sądem jedynie unieważnienia umowy sprzedaży towaru, zostaje definitywnie pozbawiony możliwości korzystania z prawa uzyskania stosownej obniżki ceny sprzedaży, jeżeli sąd krajowy rozpatrujący sprawę orzeknie, iż w rzeczywistości brak zgodności tego towaru z umową ma nikłe znaczenie. Jedyny wyjątek od takiego rezultatu ma miejsce, jeżeli konsument pomocniczo wystąpił z żądaniem przyznania takiej obniżki. Taką ewentualność należy jednak uznać za bardzo mało prawdopodobną. Istnieje bowiem znaczne ryzyko, że konsument nie wystąpi z żądaniem pomocniczym – mającym zresztą na celu uzyskanie ochrony o niższym stopniu, aniżeli ochrona dochodzona poprzez żądanie unieważnienia umowy – albo ze względu na szczególnie rygorystyczny obowiązek jednoczesnego wystąpienia z obydwojema żądaniami, albo też ze względu na to, że nie zna on lub nie rozumie zakresu swoich praw.

Trybunał uznał, że taki system proceduralny, uniemożliwiający sądowi krajowemu przyznanie konsumentowi z urzędu stosownej obniżki ceny sprzedaży towaru, w sytuacji gdy konsument nie ma prawa doprecyzować swojego pierwotnego żądania ani wnieść nowego pozwu w tym celu, może naruszać skuteczność ochrony konsumentów zamierzonej przez prawodawcę Unii. Hiszpański system wymaga bowiem w istocie od konsumenta, aby przewidział wynik analizy dotyczącej kwalifikacji prawnej braku zgodności towaru, której ostatecznie musi dokonać właściwy sąd. Tymczasem okoliczność ta nadaje ochronie przyznanej dyrektywą charakter całkowicie niepewny, a zatem nieodpowiedni. Jest tak tym bardziej, jeżeli analiza okazuje się szczególnie złożona, przez co wspomniana kwalifikacja zależy w decydujący sposób od postępowania dowodowego przeprowadzonego przez sąd rozpoznający sprawę.

W konsekwencji Trybunał stwierdził, że hiszpańskie przepisy nie wydają się zgodne z zasadą skuteczności, gdyż czynią nadmiernie utrudnionym lub wręcz niemożliwym stosowanie ochrony, jaką dyrektywa przyznaje konsumentom w ramach postępowań sądowych wszczętych przez nich w przypadku braku zgodności dostarczonego towaru z umową sprzedaży.

Trybunał wyjaśnił, że do hiszpańskiego sądu należy uczynienie wszystkiego, co leży w zakresie jego kompetencji, z uwzględnieniem wszystkich przepisów prawa krajowego oraz uznanych w porządku krajowym metod wykładni, by zapewnić pełną skuteczność dyrektywy i dokonać rozstrzygnięcia zgodnego z jej celami polegającymi na zapewnieniu wysokiego poziomu ochrony konsumentów.

UWAGA: Odesłanie prejudycjalne pozwala sądom państw członkowskich, w ramach rozpatrywanego przez nie sporu, zwrócić się do Trybunału z pytaniem o wykładnię prawa Unii lub o ocenę ważności aktu Unii. Trybunał nie rozpoznaje sporu krajowego. Do sądu krajowego należy rozstrzygnięcie sprawy zgodnie z orzeczeniem Trybunału. Orzeczenie to wiąże w ten sam sposób inne sądy krajowe, które spotkają się z podobnym problemem.

Dokument nieoficjalny, sporządzony na użytek mediów, który nie wiąże Trybunału Sprawiedliwości.

[Pełny tekst](#) wyroku znajduje się na stronie internetowej CURIA w dniu ogłoszenia

Osoba odpowiedzialna za kontakty z mediami: Ireneusz Kolowca ☎ (+352) 4303 2793